

[06-10-2026] కునోలో చిరుతల సందడి! KJP21కి 5 పిల్లలు;
భారత్లో చిరుతల సంఖ్య 60కి చేరింది

ముధర్నుపర్డోస్

కునో నేషనల్ పార్క్ (Kuno National Park)

లో భారత చిరుతల సంరక్షణ కార్యక్రమానికి మరో చారిత్రాత్మక మైలురాయి సమోదించింది. భారత్లో జనమీరించిన KJP21 అనే 32 నెలల ఆడ చిరుత ఐదు ఆరోగ్యకరమైన పిల్లలకు జనమీరించినట్లు, దేశంలోని మొత్తం చిరుతల సంఖ్య 60కి చేరింది. ఈ 60 చిరుతలలో 41 చిరుతలు భారత్లోని జనమీరించడం అత్యుత్తమ కీలకమైన పరిణామంగా నోటిఫైచింది.

కేంద్ర పర్యావరణ, అటవీ మరియు హతావరణ మార్మల శాఖ మంత్రీ భూపేందర్ యాదవ్ అక్టోబర్ 5, 2026న ఈ సంతోషకరమైన వ్యయోననో పిలిచింది. భారత్లో జనమీరిచి, తిరిగి భారత్లోని పిల్లలకు జనమీరించిన మూడవ ఆడ చిరుతగా KJP21 పరితర్మక రికార్డు సృష్టించింది. ఇంతకుముందు ముఖి (Mukhi) మరియు KGP12 భారత్లో జనమీరిచి, ఇక్కడ పిల్లలకు జనమీరించాయి.

KJP21 పిల్లల జననం ఎందుకు పరితర్మకం?

ఈ ఐదు పిల్లల జననం కేవలం చిరుతల సంఖ్యను పరిచిన ఫుటన మాత్రమే కాదు. భారత పర్యావరణ వ్యవస్థలో చిరుతలు సంతానోత్పత్తి చేసుకుంటూ తదుపరి తర్రాననో అభివృద్ధి చేసుకున్నాయనడానికి ఇది ముఖ్యమైన ఆధారం.

KJP21 సయంగా భారత్లో జనమీరించిన చిరుత. ఇవేమీదు అదే చిరుత భారత్లోని ఐదు పిల్లలకు జనమీరించింది. అంటే చిరుతలు వేదశాల నుంచి భారత్కు తీసుకువచ్చిన జంతువులుగానో మిగిలిపోకుండా, భారత భూభాగంలో తమ నొంత సంతతిని అభివృద్ధి చేసుకునే దశకు పర్రాజక్ట్ చేతా చేరుకుంది.

బోటన్స్ నా వంశహారంపర్యం పర్రారంభం

ఈ ఐదు పిల్లల జననంలోని మరో ముఖ్యమైన అంశం వాటి జనయు వైవిధ్యం (Genetic Diversity).

KJP21కు జనమీరించిన ఐదు పిల్లల తండ్రీ బోటన్స్ నా నుంచి భారత్కు తీసుకువచ్చిన మగ చిరుత. దీంతో ఈ పిల్లలు భారత చిరుతల సంతతిలో బోటన్స్ నా వంశహారంపర్యానికి పర్రారంభాననో సూచితుననాయ అని కేంద్ర మంత్రీ భూపేందర్ యాదవ్ తెలిపారు.

వనయర్రాణుల సంరక్షణలో కేవలం జంతువుల సంఖ్యను పరిచడం మాత్రమే సరిపోదు. దీర్ఘకాలంలో ఆరోగ్యకరమైన, సయం సమృద్ధిగల చిరుతల జనాభాను నరిమీరించడానికి జనయు వైవిధ్యం (Genetic Diversity) ఎంతో ముఖ్యమైనది.

వైవిధ్య పర్రాంతాల నుంచి వచ్చిన చిరుతలు సంతానోత్పత్తి కౌననాగిరిచడం దవారా భవ్యమైతులలో భారత్లో మరింత వైవిధ్యభరితమైన, సధిరిమైన చిరుతల జనాభాను అభివృద్ధి చేయడానికి సహాయపడుతుంది.

భారత్లో ఇవేమీదు 60 చిరుతలు

KJP21 ఐదు పిల్లలకు జనమీరించిన అనంతరం భారత్లోని మొత్తం చిరుతల సంఖ్య 60కి చేరుకుంది. వీటిలో 41 చిరుతలు భారత్లోని జనమీరించడం పర్రాజక్ట్ చేతా నాధించిన ముఖ్యమైన వజయాలలో ఒకటి.

దీంతో పర్రాజక్ట్ పర్రారంభ దశలో వేదశాల నుంచి చిరుతలను భారత్కు తీసుకురావాలని ఉండగా, ఇవేమీదు భారత్లోని జనమీరించిన చిరుతల సంతతి కౌననాగిరిచిన దశకు పర్రాజక్ట్ చేరుకుంది.

ఇది ఒకకే సంతసరంలో నాధించిన వజయం కాదు. గత కౌననో సంతసరాలుగా కునోలో కౌననాగిరిచిన చిరుతల సంతానోత్పత్తి, ఆరోగ్య నరివహణ, అహార జంతువుల లభియత, నహా పర్రాంతాల నరివహణ మరియు శాంతిరీయ పర్యువేక్షణ వంటి అనేక చర్యుల సమష్టి ఫలితమే ఈ మరోగతి.

2022 నుంచి చిరుతల మనవర్రావం పర్రయాణం

భారత్లో చిరుతలు 1952లో మారత్రిగా అంతరించినోయాయనో అధికారికంగా పరికటించారు. అనేక దశాబ్దాల తరవాత వాటిని తిరిగి భారత్లో పరివ్రావరించేందుకు పరితర్మకమైన పర్రాజక్ట్ చేతా పర్రారంభించబడింది.

ముఖ్యమైన మైలురాలి

సంతసరం

ముఖ్యమైన సంఘటన

సంతసరం

ముఖ్యమైన సంఘటన

సంతసరం

సంతసరం

సంతసరం

సంతసరం

సంతసరం

సంతసరం

సంతసరం

సంతసరం

సంతసరం

సంతసరం

దక్షిణాఫ్రికా నుంచి 12 చీరుతల రెండో బృందం భారత్ కు చేరుకుంది

2023

భారత్ లో చీరుత పోలీల జననం పరారంభమైంది

నవంబర్ 2025

భారత్ లో జనమించిన తొలి ఆడ చీరుత ముఖి ఐదు పోలీలకు జనమనిచ్చింది

ఫిబ్రవరి 2026

బోటస్వనా నుంచి 9 చీరుతలు 6 ఆడ, 3 మగ భారత్ కు వచ్చాయి

మార్చి 2026

జహాలా ఐదు పోలీలకు జనమనిచ్చడంతో మోతతం సంఖ్య 53కి చేరింది

ఏప్రిల్ 2026

భారత్ లో జనమించిన ఆడ చీరుత KGP12 అడవలో నాలుగు పోలీలకు జనమనిచ్చింది

అక్టోబర్ 2026

KJP21 ఐదు పోలీలకు జనమనిచ్చడంతో మోతతం చీరుతల సంఖ్య 60కి చేరింది

Also Read :

విద్యారథులకు కేంద్ర పరభుత్వం గుడ్ న్యూస్! PM Vidyaxmi వధకంలో గర్భారంభంలాకుండా విద్యారూ రుణం, వడడీలో భూలో రాయితీ

KJP21 ఐదు పోలీలకు జనమనిచ్చడంతో మోతతం చీరుతల సంఖ్య 60కి చేరింది

బోటస్వనా నుంచి వచ్చిన 9 చీరుతలను 2026 ఫిబ్రవరి 28న కునోలో కహారంట్ న్ పరారంతంలో తరలించారు. ఈ బృందంలో 6 ఆడ మరియు 3 మగ చీరుతలు ఉన్నాయి.

వర్వంచంలో వరముఖ వనరుపరారణ సంరకషణ కార్యకరమాలలో పరారజాకప్ చీతా

పరారజాకప్ చీతా 17 నవంబర్ 2022న పరారంభమైంది. నవఖీయా, దక్షిణాఫ్రికా, ఆ తరవాత బోటస్వనా నుంచి చీరుతలను భారత్ కు తరలించడం దవారా దేశంలో చీరుతల జనాభాను మనరుదధరంచే వరయతనం కాననాగుతోంది.

PIB వరకారం, 20223లో నవఖీయా మరియు దక్షిణాఫ్రికా నుంచి మోతతం 20 చీరుతలను భారత్ కు తీసుకురావడం దవారా, వాడ మారనాహార జంతుల ఖండారత మారవడి (Intercontinental Translocation) లో ఒక ముఖ్యమైన వరయోగాననో చేపట్టారు.

తరవాత 2026లో బోటస్వనా నుంచి కూడా మరినో చీరుతలను భారత్ కు తీసుకువచ్చారు. ఈ వరయు దవారా భారత చీరుతల జనాభాలో జనయు వైవధ్యరూననో వంచడంతో వాటు, దరీమకాలంలో నధరమైన చీరుతల జనాభాను నరవరిచడానికి వరయతననీటుననారు.

[09-10-2026] నొటరల్ ఆరమ్ డ్ వోలీస్ ఫోరస్ న్ చటం (CAPF Act) అమలు చేయబడుతోంది.

కేంద్ర హోం మంత్రిత్వ శాఖ అధికారికంగా జాడ.టి.ఎ.జి.0జాడ. నొటరల్ ఆరమ్ డ్ వోలీస్ ఫోరస్ న్ యాక్ట్ 2026 (జంగ్ జాడ, జాడ.టి.ఎ.జి.2జాడ)ను అమలు చేసింది. దేశంలో వరధాన అంతరగత భదరతా దళాలైన బి.ఎన్.ఎన్.ఎన్. (జంగ్ జాడ), నొ.ఆర్.వె.ఎన్. (జంగ్ జాడ), నొ.ఐ.ఎన్.ఎన్.ఎన్. (జంగ్ జాడ), ఐ.టి.బి.ఎన్. (జంగ్ జాడ), ఎన్.ఎన్.బి. (జంగ్ జాడ) ల వరహాలన, నరవరిచే నరవహణ, కేడర్ వరహాలనలో గణనీయమైన మారములు తీసుకురావడానికి ఈ చటం వరవోపబడింది. అయితే ఈ చటంలో నొకాననో నొంధనలను నవాలు చేస్తూ దాఖలైన వరవనలను నవరీకోరములో వాడరీకో ఉననవవరీ కోందర వరభుత్వం జాడ.టి.ఎ.జి.9జాడ నొట్టరీషన్ న్ జాలో చేయడం గమనారహం.

CAPF:

నొటరల్ ఆరమ్ డ్ వోలీస్ ఫోరస్ న్ (CAPF) భారత పరభుత్వ హోం వర్యవహారాల మంత్రిత్వ శాఖ (Ministry of Home Affairs – MHA) వరహాలనా నొంత్రిణలో పనోచీతాయీ.

ఇదో 5 వరధాన శకటులతో రూవందరిచబడింది.

1. BSF (Border Security Force): వాకీనాన్ మరియు బంగ్లాదేశ్ నరహదరు భదరత.

2. CRPF (Central Reserve Police Force): అంతర్గత భద్రత మరియు చట్ట అమలు.
- CISF (Central Industrial Security Force): పరిధాన పరిరక్షణ, విమానాశయాలు మరియు మౌలిక భద్రత.
- ITBP (Indo-Tibetan Border Police): చైనా (టిబెట్) సరిహద్దు భద్రత.
5. జెడ్.బి.ఎ.బి.ఓ.జెడ్.బి.ఓ. (జెం.గి.జెడ్.బి.ఓ.): సహాయ మరియు భూటాన్ సరిహద్దు భద్రత.

కొత్త చట్టంలో ఈ కరింద ముఖ్యమైన అంశాలు ఉన్నాయి:

- ఏకైక హానా సరిహద్దు: వివిధ బోర్డులను కలిపి మరియు సమయాలను భరత్ చేయడానికి సులభమైన మరియు సులభతర కోసం అన్సెన్సరైజ్డ్ బోర్డులను ఒకే వర్గముగా చేసి చట్టపరమైన చట్టాన్ని అందిస్తుంది.
- అంతర్గత పదోన్నతి మరియు కమాండర్స్ నియమాలు: CAPF డైరెక్టర్స్ ఆఫీసర్లు (CADRE Officers) ఉన్నత ర్యాంకులకు పదోన్నతి పొందడానికి మరియు అవకాశం.
- IPS డివిజన్ మరియు సమరణ: గతంలో ఇండియన్ పోలీస్ సర్వీస్ (DG, ADG, IG) లో అధికారి పదవులను (IPS) అధికారిని భరత్ చేసింది. కొత్త చట్టం డివిజన్ మరియు పై ఉన్న IPS అధికారుల సేవలను, CAPF అధికారుల పదోన్నతి మధ్య సమతుల్యతను సాధించడానికి పరియతనిస్తుంది.
- కరెన్సీ మరియు చర్య యొక్క సేవలను: సరిహద్దు భద్రత మరియు అంతర్గత భద్రత కార్యకలాపాలను సేవలను సులభమైన మరియు ఈ చట్టం ద్వారా మధ్య మెరుగైన సమన్వయానికి సహాయపడుతుంది.

[09-10-2026] భారతీయ పైలట్ అయిన కెప్టెన్ సమిత్ మచర్, ఇజ్రాయెల్ యొక్క అత్యున్నత సైనిక పురస్కారాన్ని ధైర్యవహనం కోసం అందుకున్నాడు.

మోసంలో పరియాణితులైన 174 మంది పరియాణితుల పరిణాలను కాపాడటానికి తన పరిణాలను పరిణంగా మోసిన భారత సంతతికి చెందిన పైలట్ కెప్టెన్ సమిత్ మచర్ (Captain Smit Machchhar) కు ఇజ్రాయెల్ పరిభుత్వం, "పరిణానియోల్ అవార్డ్ ఫర్ సివిలియన్ హీరోయిజం" (Presidential Award for Civilian Heroism) పరిధానం చేయనున్నట్లు పరికరించింది.

2026 సెప్టెంబరు 30 న, యు.ఎ.ఇ.కి చెందిన ఫ్లైదుబై (Flydubai) సంస్థ, దుబాయ్ నుండి లోంఢన్ (ఇజ్రాయెల్) కు FZ1073 విమానాన్ని నడిపింది. విమానం గాలిలో ఉండగా, సహ పైలట్ (ఒకరుకు చెందిన హమమ్ అల్-హమమ్) విమానాన్ని సైజాక్ చేసి, లోంఢన్ లో ఒక భవనంపై కూలచేయాలని పరిణం చేసింది. సహ పైలట్, పరిధాన పైలట్ కెప్టెన్ సమిత్ మచర్ పై హతాశముగా పడుతున్న గొడవ (Crash Axe) తో దాడి చేసింది. తీవ్రంగా గాయపడి, రక్తం కారుతున్నప్పటికీ, కెప్టెన్ సమిత్ ధైర్యంగా గాలిలో ఉండి, క్రాకప్ తలను తిరిగివేసింది. ఫలితంగా, విమానంలో ఉన్న ఇజ్రాయెల్ పరియాణితులు, పైలట్ లోని సులభమైన లోపలి పరికరించి, దాడి చేసిన పరికరిని అదుపులోకి తీసుకోగలిగారు. ఆ తరువాత విమానం నాటి అలియాలో సురక్షితంగా ల్యాండ్ చేయబడింది (Emergency Landing).

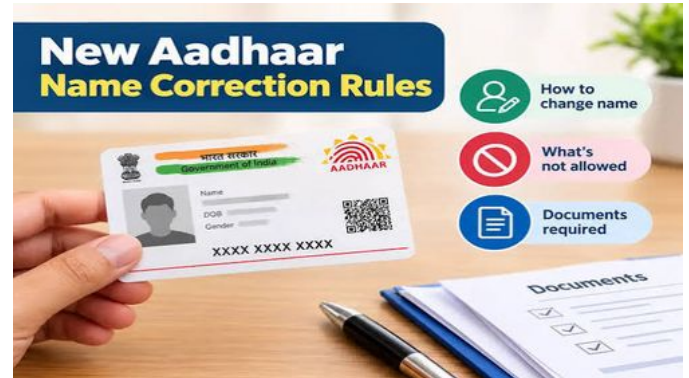
ఇజ్రాయెల్ అధ్యక్షుల పరికరిన: ఇజ్రాయెల్ అధ్యక్షుడు ఐజాక్ హెర్జోగ్ (Isaac Herzog) కెప్టెన్ సమిత్ మచర్ యొక్క మనస్సు మరియు ధైర్యవహనాన్ని బహుళంగా పరిశంసించారు. అతను కోలుకున్న తరువాత సమిత్ మచర్ ఇజ్రాయెల్ కు అవహించాడు మరియు అతను పరికరిని గతంలో అతని "పరిణానియోల్ మోడల్ అఫ్ కెరీర్ బహుమతిని పరిధానం చేసిన పరికరించింది.

దాడి చేసిన పరికరిని (తొలి మానె, జిహా మానె, యానె హాయన్ డాక్టర్ షోటా మునె) అనెరజెడాన్ మరియు ఓరహెరెహెల్ సరిహద్దులలో సహాయపడిన ఇజ్రాయెల్ పరియాణితులకు ఈ అవార్డు ఇవ్వబడింది.

పరిపం నాయకుల పరిశంసలు: కెప్టెన్ సమిత్ మచర్ భారత పరిధాన సరిహద్దులో, ఇజ్రాయెల్ పరిధాన బిజెఎస్ సేవలను, అమెరికా అధ్యక్షుడు డానాల్డ్ ట్రంప్ సహా పరిపం నాయకుల పరిశంసించారు. అంతకుండా, అమెరికా

పరిశంసల సభ యొక్క అధికారిక 'కాంగ్రెస్ పరికరి' కెప్టెన్ సమిత్ మచర్ నేపాల్ లోని అమెరికా కాంగ్రెస్ పరిశంసించి రాజా కృష్ణ మూరతి నిధి చేసినారు.

[09-10-2026] ఆధార్ మరియు సవరణ సులభతరలో ముఖ్యమైన మార్పులు (2026)

భారత పోస్ట్ గురతిం (UIDAI) ఆధార్ కార్డులలో పరి సవరణ, మార్పులకు సంబంధించి కొత్త సులభతర (సవరించే SOP) పరిపం చేసింది. ఈ కొత్త మార్గదర్శకాలు చేసిన మార్పులు, పరిపం మార్పుల మధ్య సమన్వయంగా చేసిన చూపిస్తాయి. * * చేసిన పరి మార్పులు: * * పరికరి యొక్క అసల గురతిం పరిపం పరిపం లో సందర్భాలను 'చేసిన మార్పులు'గా పరికరిస్తారు. గురతిం రుజువు (Pol) సమరైచి చట్టపరికరి ఈ కరింద మార్పులు సరికాస్తాయి. * * చేసిన పరి పరిపం: * * పరిలో సరిపరి అకర్షణలను మార్కెట్ పరిపం పరికరించండి. * * సంకర్షణ పరి: * * పరిను మార్కెట్ రూపానికి పరికరించండి. * * మధ్య పరి: * * మధ్య పరి చేపండి లేదా తొలగించండి. * * చేసిన పరి: * * ఇంటి పరి చేపండి లేదా తొలగించండి. * * అరెక్స్ మార్పు: * * పరిలో సరిపరి కరిమాన్ మార్పు: * * సరికరించండి. * * ఉపహరణ మార్పుకుండా అంగ్ల సరికరించండి. గమనిక: కుటుంబ పరిపం (HoF) ఆధారంగా పరిపం పరిపం సరికరించండి, సంబంధ రుజువు (PoR) అవసరం. పరిపం తరిపం మరియు పరిపం పరి మార్పు: పరిపం లేదా పరిపం తరిపం మార్పులకు ఇంటి పరి మార్పుకు పరికరించే కోసం UIDAI సరికరించే సమయాలను రూపొందించింది. * * అఫ్ డి: * * ఈ రకమైన మార్పు కోసం ఒక అధికారి పరిపం తరిపం, అలాగే గురతిం రుజువు (Pol) కూడా అవసరం. * * మార్కెట్ పరి మార్పు: * * ఇది 'మార్కెట్ పరి మార్పు'గా పరికరించబడు, కానీ పరికరి పరిపం పరిపం చేయబడుతుంది. * * లింగ మార్పు: * * లింగ మార్పు కోసం కూడా తరిపం పరికరించే పరికరించే పరికరించే. * * UIDAI డిపా ఎంట్రీ లోపం: * * ఆధార్ సమర్థు లేదా మనరుదర్శక సమయంలో అందించే పరికరించే సరిపం పరిపం, సులభమైన పరిపం కారణంగా ఆధార్ లో పరి తరిపం సమర్థు చేయబడింది. * * పరిపం: * * అధికారి అఫ్ డి మరియు అవసరమైన Pol/PoR పరిపం అవసరం. * * మధ్య పరి: * * తరిపం పరిపం/సరికరించే అవసరమైన అఫ్ డి మరియు Pol/PoR సమరైచి పరిపం పరికరించే చేయగల సవరణలు: * * కానీ సరికరించే సరికరించే పరిపం పరిపం మధ్య పరికరించే అవసరం లేదు. * * పరిలో పరిపం చేపండి పరిపం అకర్షణలను (రాండు కరిమాన్ లోంఢన్) సరికరించండి. * * పరి సుండి ముకరించే తరిపం పరిపం ఆధార్ పరిలో పరిపం ఉపయోగించే: ఆధార్ లో పరిపం (Urf), "అలియాస్" (alias/pseudonym), పరిపం రియంకులు, టిబిఎస్, అవార్డులు, సరిపం మార్పులు పరిపం చేపండి పరిపం పరిపం. ఆధార్ లో "ఉర్ఫ్" లేదా "అలియాస్" ఉంటే, దానిని తరిపం పరిపం అఫ్ డి Pol (Proof of Identity) తరిపం పరిపం. పరిపం పరి మార్పులకు గెజిట్ నోటిఫికేషన్ తరిపం పరిపం. ఒక పరికరి తని మార్కెట్ పరిపం మార్కెట్ మార్పులకు సరిపం లేదా తని గురతిం మని మార్పులకు సరిపం సాధారణ గురతిం కారణం సరిపం. గెజిట్ నోటిఫికేషన్ పరిపం గెజిట్ పరిపం పరిపం పరిపం గెజిట్ నోటిఫికేషన్ సమరైచి తరిపం పరిపం. సమరైచి పరికరించే, అఫ్ డి గెజిట్ నోటిఫికేషన్ యొక్క పరిపం పరిపం మార్కెట్ ధ్యేయించే తరిపం మార్కెట్ UIDAI అఫ్ డి అమోదిస్తుంది.

[10-10-2026] 2026 నోటిఫికేషన్ బహుమతి పరికరించబడింది. అంతర్జాతీయ సమయం కోసం చేసిన కృషి గాను అది సరిపరిపం దక్కుతుంది.

2026 సంవత్సరానికి గాను అత్యుంత పర్యావరణానికి గాను నోబెల్ శాంతి బహుమతిని పరకటించారు. అంతర్జాతీయ చట్టం, మానవ హక్కుల పరిరక్షణ, యుద్ధ నోరాలపై గళం వేసిన దక్షిణాఫ్రికాకు చెందిన నేనియర్ న్యూయహాడ్ నవనోథ్ మోసే లెక్కు ఈ ఏడాది నోబెల్ శాంతి బహుమతిని పరకటించారు. అంతర్జాతీయ న్యూయ వ్యవస్థను బలోపేతం చేయడంలో, మారణహోమాలు, మానవతహానికీ వ్యతిరేకంగా నోరాలకు హాలివెడ్స్ హాని జవాబుదారీగా నోబెల్ బహుమతిలో ఆమె చేసిన అమూల్యమైన కృషికి గురతునుగా నారవజయనోబెల్ కమిటీ ఈ అవార్డును పరకటించింది. నవోథ్ లెక్కు ఒక మైలరాయ్ దక్షిణాఫ్రికా హైకోర్టులో న్యూయమూరణిగా న్యూయమైతులైన తోలి నలభై శాతం మహిళ ఆమె. 1994లో రుహండాలో జరిగిన మారణహోమానికి బాధ్యులైన హానిని వహించేందుకు ఐక్యరాజ్యసమితి పరహాటు చేసిన న్యూయనభానం రుహండా కోసం అంతర్జాతీయ కమిటీని ఏర్పాటుచేసింది (ఐసిటిఆర్)లో న్యూయమూరణిగా, అధ్యక్షురాలుగా కూడా ఆమె పనిచేశారు. నాయుధ హోరా సమయంలో లైంగిక హాని, అత్యుచారం కూడా మారణహోమంలో భాగం కావచ్చని చరిత్రాత్మక తీర్మానం చేయబడినందులో ఆమె హతరి చాలా ముఖ్యమైనది. అంతర్జాతీయ కమిటీ కోర్టు (ICC): అంతర్జాతీయ కమిటీ కోర్టు (ICC) న్యూయమూరణిగా కూడా పనిచేశారు. ఐక్యరాజ్యసమితి మానవ హక్కుల హైకమిషన్ 2008 నుండి 2014 వరకు ఐక్యరాజ్యసమితి మానవ హక్కుల హైకమిషన్ గా పనిచేశారు.

[11-10-2026] లివింగ్ ప్లానెట్ నివేదిక 2026: పరవం వనరువరణుల సంఖ్యలో 73% తగ్గుదల

పరవంవనరువరణుల సంఖ్యలో నోబెల్ హాని పరయవరణ పరిరక్షణ మరీయు జీవ వైవిధ్యంపై అత్యుంత ముఖ్యమైన నోబెల్ అయిన లివింగ్ ప్లానెట్ నివేదిక 2026 (Living Planet Report 2026) అధికారికంగా వేడుదల చేయబడింది. వరల్డ్ వైడ్ ఫండ్ ఫర్ నేచర్ (WWF - World Wide Fund for Nature) మరీయు జూలాజికల్ సొసైటీ ఆఫ్ అండ్ (ZSL) సంయుక్తంగా ఈ నివేదికను పరచుచుంది.

ముఖ్యమైన అంశాలు మరీయు నోబెల్ గణాంకాలు:

వనరువరణుల సంఖ్యలో 1.73% తగ్గుదల:

1970 మరీయు 2022 మధ్య పరవంవనరువరణుల అంచనా వేయబడిన

వనరువరణుల (వనరువరణ కలిగిన) జాతుల నగలు పరమాణం లేదా సంఖ్యలో 73% గణనీయమైన తగ్గుదల ఉందని నోబెల్ అంధీశన వర్యుకల చేసింది. ఈ నూచీ మాత్రం 5,790 జాతులకు చెందిన 35,803 కంటే ఎక్కువ వనరువరణుల జాతుల జనాభా చోకడలపై ఆధారపడి ఉంటుంది.

2. అనానాల ఆధారంగా కరెన్స్

మంచినీటి పరయవరణ వర్యువనధలు 85% కష్టించాయి- ఇదీ దీనిని అంతరించునైన కష్టించింది.

జన్యువరణ: భూమి ఎలుక (జన్యువరణ జానానిస్) దాని జనాభా 69% తగ్గుదల చూసింది.

నోబెల్ (Marine Ecosystems) - 59 శాతం తగ్గుదల.

3. పరవం హాని కష్టించింది:

- లాటిన్ అమెరికా మరీయు కరెన్స్ 95% (ఎక్కువగా)

- ఆఫ్రికా: 80 శాతం

- ఆసియా-పసిఫిక్: 49 శాతం

5. వనరువరణుల వధివనానికి పరధాన కారణాలు:

అనానాల నష్టం మరీయు కష్టించింది (Habitat Loss)

- అధిక్ వనీయంగం మరీయు వేట (Overexploitation)

- మాతావరణ మారణ (Climate Change)

కాలుష్యం, వాణిజ్య జాతులు మరీయు వర్యుధులు.

నూకర్యం మరీయు వేటయం యాక్ట్ వేయం (సంరక్షణకు ఒక అశాంతి):

ఈనోబెల్ అంధీశనకరమైన సమనయలను హైలైట్ చేయడమే కాకుండా, సమయానికి కలిసేమైన సంరక్షణ చర్యలు అమలు చేస్తే పరకృత్తి ఎలా కోలుకుంటుందో అనే ముఖ్యమైన ఉదాహరణలను అందిస్తుంది.

:

- బైగర్ (జంగల్ జింక): గత 15 సంవత్సరాలలో పరవంవనరువరణంగా మలుల సంఖ్య 70% కంటే ఎక్కువ వరిగింది.

- ఏనుగులు (Elephants) దక్షిణ ఆఫ్రికాలో ఏనుగుల జనాభా సగ్గరంగా ఉందీ మరీయు వరుగుతుంది.

- సముద్రమ గుర్రాలు మరీయు బల్యాగిలీ సోరవేలు (Green Sea Turtles & Bluefin Tuna) అంతరించే అవున జాబితా నుండి పైకి తరలించబడింది.

సంబంధిత పరధాన పరణామాలు:

- భూతదేశంలో మలుల సంఖ్య (2020లో 674 నుండి 2025లో 891కి), ఆసియా నోహాలు (2025లో 891 నుండి 2030లో 1000కి) మరీయు ఒక కొమ్మే గల ఖడగమ్మగం (2030లో 1000 నుండి 2035లో 1200కి) గణనీయంగా వరిగింది.

- గంగా నది డాలఫిన్ యాక్ట్ చేపల జనాభా లెక్కల పరకారం, హాని అంచనా జనాభా 6,324.

[11-10-2026] పరవం బయోంకు 'పరవం అభివృద్ధి నోబెల్ 2026': కృత్రిమ వాణిజ్య యాక్ట్ వాగడానాలు మరీయు సహజం

కోదరీ ఎలక్ట్రోనిక్స్ మరీయు ఇన్ ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ మంత్రీ న్యూఢిలీల్లో పరవంవనరువరణుల గుర్తించు యాక్ట్

వరల్డ్ డెవలప్ మెంట్ రిపోర్ట్ 2026: అరటిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ పరమానిస్ (World Development Report 2026: The Promise of Artificial Intelligence) మరీయు లను పరారంభించారు. MeT (MeitY) అధిపత్యంలోని 'ఇండియా AI మిషన్ (India AI Mission) ఈ కార్యక్రమానికి సహ-అధ్యక్షుల ఇచ్చింది.

నోబెల్ యాక్ట్ ముఖ్యమైన ముఖ్యమంశాలు మరీయు ఫలితాలు:

నోబెల్ వందీ మరీయు వర్యుహానిస్ సవరించండి (Adopt and Adapt Strategy):

అభివృద్ధి చేయబడిన దేశాలు ఖరీదైన మరీయు అధునాతన AI నమూనాలను అభివృద్ధి చేసే బదులు, హానిని భూష మరీయు అభివృద్ధి అవసరాలకు అనుగుణంగా సులభంగా అందుబాటులో ఉన్న ఓపెన్ సోర్స్ AI నమూనాలను నోబెల్ వందీ మరీయు సవరించాలని నోబెల్ సూచిస్తుంది (Open-access).

ఉదయంగంపై ఆటోమేషన్ పరభావం:

భూతదేశంలో, ఉదయంగాలలో 4% కంటే కొంచెం ఎక్కువ మాత్రమే ఆటోమేషన్ పరమాదంలో ఉన్నాయి. అభివృద్ధి చేయబడిన అరథిక వర్యువనధలలో ఉదయంగాలలో మూడింట ఒక వంతు ఉండగా, దక్షిణ ఆసియాలో BPO ఉదయంగ పరకలను దాదాపు

20% తగ్గొయి.

అధిక ఆరథిక సబ్సిడీల పరిమాదం:

వీడియో డిటా సెంటర్లకు 20 సంవత్సరాల పనిని మనహాయినిమితో సహా భారతదేశం యొక్క సరళ పరోత్సాహకాలు పరిభుత్వ ఆరథిక వ్యయపనధ్వై ఒత్తిడి తనతాయనో, వీడియో డిటా సెంటర్లను పంచితాయనో మరియు బహుళజాతి సంస్థలకు అనయాయంగా పరియోజనం చేకూరునతాయనో నోవీడిక హాపచిరినటుందో.

AI సారవ్భామాధికారం యొక్క పరిమితులు:

మాతరమే నాంకేతిక సహితంతరయూనస్ హామీ ఇవ్వలేదు, ఎందుకంటే దేశాలు దగ్గుమితో చేసుకునన్ అధునాతన సమకీండకమరల్, పరితర్యక కలొడ్మాలిక సదుహాయాలు మరియు పరిపంచ గాలుసులపై ఆధారపడతాయో.

AI బాలెంట్ మైగ్రేషన్ (Brain Drain):

2025 నాటికి భారతదేశం పరిపంచంలోనో రెండవ అతిపెద్ద AI బాలెంట్ మాలన్స్ (సుమారు 50,460 మందో నమెణులతో) కలిగి ఉనన్వట్టికీ, 2011-2024 మధ్య కాలంలో భారతదేశం 200 మందో అగగ్గి AI పరిశోధకులు మరియు ఆప్షిక్రతలను కోలెన్యోయిరిదనో నోవీడిక వెలిడినటుందో (Brain Drain).

గలోబల్ సౌత్ (Global South) సనన్దధిత లెవోపడం:

25 తక్కువ ఆదాయ దేశాలలో ఒక దేశానికి మాతరమే మరుక్కైన జాతీయ AI వయూహం ఉంది. ఇదీ సనన్దాగత సనన్దధిత మరియు AI హాలనా సామరథ్యమాలలో గణనీయమైన వయతయూనాననో తొలియజేనటుందో.

పరిజాభివర్యం మరియు సరియంతరణ:

భారతదేశంలో కేవలం 18.8% మందో పరిజలు మాతరమే AI గురించో అందోళన వయకతం చేశారు, అమెరికాలో 50.5% మందో అందోళన వయకతం చేశారు. ఇదీ భారతీయలలో ఎక్కువ ఆశావాదాననో మరియు సరళమైన మారగదరకాలకు పరొధానయతను పరితీరినటుందో.

భారతీయ దృక్పథం నుండి ముఖ్యమైనది.

పరిభుత్వాలు పైలట్ పరిజాకమలను డాటి జనాభా-సథాయో AI అపలికెషన్లను

(Population-scale) సరిమరిచాలనో కోరుతుననాము,

డిజిటలైజ్ బలిక్ ఇన్ ఫ్లో సమర్థకర్ (DPI),

అగగ్గి సమాక (AgriStack) మరియు AI ఆధారిత హతావరణ సూచన వంటి డిజిటలైజ్

మాలిక సదుహాయాలను ఉపయోగించుకోవాలనో కోరుతుననాము.

క్వెటర్ ఆధారిత లోప సరివో విధానం: బహుభాషా, హాయన్ ఎనబులడ్

(Voice-enabled) AI సాధనాలు నైమణయం కలిగి నమెణులలో, ముఖ్యమంగా

అగ్గిగయ సరకష్ణ, వయవనాయం మరియు వీడియో రంగాలలో కొరతలను

పరిష్కరించడంలో మరింత సహాయపడుతుననాయో.